

Aan de Raadscommissie Veiligheid en Bestuur,

Beste Raadsleden,

Zeer bedankt voor de mogelijkheid afgelopen zaterdag om ons zegje te doen over Wijk aan Zet en over de Verordeningen die in de maak zijn. Ik begrijp dat een formele consultatieronde onder de Wijkraden en Gebiedcommissie er niet in zit. Daarom heb ik een kleine consultatie gehouden onder mijn collega's van de Wijkraad Feijenoord en mijn gesprekspartners van afgelopen zaterdag. Het resultaat ervan is een aantal amendementen op de Verordening voor de Wijkraden die zodanig zijn dat Wijk aan Zet ook echt gaat slagen.

Het probleem is namelijk dat de nu voorgestelde Verordening veel te vrijblijvend is voor het beleidsapparaat en het College. Zo staat er niets in over de adoptie van wijken door het College, de Wijkhubs en -nog belangrijker- de Wijkafpraak. Die stonden trouwens ook niet in het Raadsbesluit. En de Verordening bevat geen enkele prikkel voor het beleidsapparaat om zich veel beter te oriënteren op wat de burgers beweegt en wat in de wijken leeft; hét afbreukrisico bij uitstek voor een goed functionerende burger- en wijkdemocratie, zo is ons al die jaren wel gebleken. Als daar niets aan gebeurt wordt het niks met Wijk aan Zet.

Een laatste maar wel hele belangrijke overweging: als de Verordening in deze richting wordt aangepast dan zal dat het animo van burgers om zich te kandideren voor de Wijkraden substantieel versterken. Het komt de geloofwaardigheid van Wijk aan Zet zeer ten goede.

De amendementen zijn hieronder beschreven en voorzien van een toelichting.

Hartelijke groet, namens de Wijkraad Feijenoord en de gesprekspartners op de bijeenkomst van zaterdag 2 oktober jl.

Ype Akkerman

Volksvertegenwoordiger Wijk Feijenoord

Voorstellen voor amendementen op de concept-Verordening Wijk aan Zet

1. Een jaar na inwerkingtreding wordt deze Verordening geëvalueerd door een onafhankelijke onderzoeksinstantie. De Gemeenteraad en de Wijkraden zijn opdrachtgever voor die evaluatie.
2. Wijkraden die gaan over meerdere wijken worden zoveel mogelijk paritair samengesteld.

3. Per wijk is sprake van een Wijkhub zoals beschreven in het implementatieplan Wijk aan Zet van 7 september 2021. Die dient als uitvalsbasis voor de ambtenaren van de gebiedsorganisatie naar andere plekken in de wijk.
4. Alle gemeentelijk beleid komt tot stand op basis van een Wijkafpraak, zoals beschreven in het implementatieplan Wijk aan Zet van 7 september 2021. Hiervan kan slechts worden afgeweken op basis van een Raadsvoorstel van het College, waarin die afwijking overtuigend wordt gemotiveerd.
5. Elk Raadsvoorstel is voorzien van het advies van de Wijkraad of Wijkraden van de wijk(en) waarop het Raadsvoorstel betrekking heeft.
6. Elk lid van het College adopteert een aantal wijken, zodat een dekkend geheel ontstaat.
7. Het wekelijks overleg van de Gemeentesecretaris met zijn (concern)directeuren vindt plaats in een wijk. Dat gaat bij toerbeurt per wijk.
8. Beleidsambtenaren van de Concerndirecties doen tenminste twee dagen in de week hun werk op een plek in een wijk waar veel bewoners komen en waar mensen van de dagelijkse praktijk van de publieke dienstverlening hun werk doen.
9. Op 1 maart 2022 wordt een ambtseed vastgesteld voor alle Rotterdamse ambtenaren, die een adequate uitdrukking is van wat in het nieuwe bestuursmodel van hun beroepsuitoefening verwacht wordt.
10. Elke Wijkraad wordt bijgestaan door een wijkraadcoördinator en een wijkmanager. De wijkmanager heeft van het College de expliciete opdracht in het belang van de Wijkraad te opereren. Dit veronderstelt doorzettingsmacht ten opzichte van de concerndirecties. De Raad ziet er op toe dat de Wijkmanager daarin ook afdoende gesteund wordt door het College.

Toelichting per amendement

1. Deze amendementen zijn met elkaar een behoorlijke aanscherping ten opzichte van de nu voorliggende Verordening en zullen een aanzienlijke impact hebben op het werk van het College, de Raad, de Wijkraden en de ambtenaren. Dat zal niet altijd meevallen, vast ook niet altijd lukken en mogelijk leiden tot onbedoelde bijwerkingen. Vandaar dat het eerste jaar ook als een experimenteel jaar moet worden gezien waarin nieuwe werkwijzen in de praktijk wordt beproefd. Dan is het goed dat eerste jaar ook grondig te evalueren. Op basis daarvan kan de Verordening worden aangepast of de concrete uitvoering en handhaving ervan. En opnemen dat zo'n evaluatie vaker plaatsvindt.
2. Met 'zoveel mogelijk paritair' wordt bijvoorbeeld bedoeld, dat als een Wijkraad drie wijken omvat en zeven personen, dat dan de samenstelling 2-2-3 is. Of dit lukt is

uiteraard afhankelijk van het aantal personen dat zich kandidaat stelt en van het stemgedrag van de kiezers; dat heb je dus niet echt in de hand. Daarom worden de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor Wijk aan Zet uitgenodigd nog eens grondig te onderzoeken hoe die pariteit toch zo goed mogelijk kan worden bevorderd.

3. De Wijkhub wordt door het College gezien als een belangrijk instrument om de burgersensitiviteit te bevorderen. Dan hoort die ook juridisch verankerd te zijn in de Verordening, zeker nu ook blijkt dat die niet in het Raadsbesluit staat. Voor ambtenaren van de gebiedsorganisaties fungeert de Wijkhub vooral als uitvalsbasis voor hun activiteiten in de wijk.
4. Wat voor de Wijkhub geldt, geldt ook voor de Wijkafpraak. Omdat dat die een ingrijpende wijziging in de werkwijze betreft valt van te voren niet goed te overzien of die in alle gevallen die meest geschikte is. Het amendement voorziet er daarom ook in dat het College er beredeneerd van af kan wijken. De uitvoering van het model van de Wijkafpraak zal ongetwijfeld een belangrijk onderwerp zijn voor de bij amendement 1 voorziene evaluatie.
5. Met dit amendement staan de volksvertegenwoordigers in de Wijkraden hun collega's in de Raad ten dienste. Raadsleden kunnen redelijkerwijs niet altijd de impact van een Raadsvoorstel voor de burgers inschatten, zo is in de praktijk gebleken. Dan zijn ze geholpen met de kennis en de inschattingen van hun collega's in de Wijkraden die veel meer in de haarvaten van de wijken opereren. Door zo'n paragraaf wint een Raadsvoorstel aan praktische relevantie en draagvlak bij de burgers. Daarnaast wordt beter zichtbaar waar eventuele geschilpunten liggen; dan kan de Raad zich daarop focussen en dat is tijdbesparend en werkdruk verminderend. De evaluatie zal uitwijzen hoe dat in de praktijk uitpakt.
6. Ook dit amendement is er omdat het Raadsbesluit hier niet in voorziet, terwijl het wel een toezegging is in het kader van Wijk aan Zet. Het huidige College doet nu praktijkervaring op met het adopteren van wijken. Die worden betrokken bij een voorstel waar het nieuwe College zijn voordeel mee gaat doen.
7. Met dit amendement wordt aangesloten bij een van de aanbevelingen in de toespraak van ondergetekende dd. 17 juni 2021 voor de Raadscommissie Veiligheid en Bestuur waarin betoogd is dat het welslagen van de burger- en wijkdemocratie staat en valt met de cultuur en de attitude van het beleidsapparaat. Zie www.pedeng.nul/gericht. Dat verandert niet door erover te praten maar door concreet gedrag aan de dag te leggen dat in de beoogde cultuur en attitude past. Vandaar dit amendement. De ambtelijke top is dan te gast bij de betreffende Wijkraad; die zorgt ook voor een geschikte locatie.
8. Hier geldt dezelfde motivering als bij amendement 6. Onder 'beleidsambtenaar' valt iedereen die betrokken is bij het maken van Raadsvoorstellen, zoals de ambtenaren op het Timmerhuis en De Rotterdam. Het kunnen dus ook ambtenaren zijn die gaan over de juridische of financiële aspecten ervan. Een 'plek in de wijk' is in elk geval de Wijkhub. Het verdient echter de voorkeur dat deze ambtenaren hun tweedaags verblijf

doorbrengen in andere publieke ruimtes zoals bijvoorbeeld een Huis van de Wijk, een school, een speeltuin, een winkel of een sportaccommodatie.

9. De huidige ambtseed is archaïsch geformuleerd en biedt onvoldoende aanknopingspunten voor de beroepsuitoefening die in het nieuwe bestuursmodel van ambtenaren wordt verwacht. Dat is meer het geval bij de ambtseed die bij de gemeente Amsterdam gehanteerd wordt. Zie de bijlage bij www.pedeng.nl/gericht. Niet alleen het taalgebruik ervan is moderner, ook wordt bijvoorbeeld verwezen naar het welzijn van de burger en naar de morele juistheid van het handelen. Voorstel is deze als inspiratiebron te gebruiken voor reflectie onder de Rotterdamse ambtenaren over hun beroepsuitoefening en die tevens voor consultatie te leggen aan de huidige Beleidscommissies en Wijkraden. Door het laatste kan ook het burgerperspectief bij de reflectie en de formulering worden betrokken; het is immers essentieel wat burgers van (beleidsambtenaren) verwachten. Deze acties worden onderdeel van het implementatieplan en het moet mogelijk zijn een geactualiseerde ambtseed nog in huidige Collegeperiode vast te stellen. Die wordt dan in elk geval afgelegd door nieuwe intreders. Een nieuw College kan besluiten dat dit ook geldt voor de ambtenaren die al bij de gemeente werken.
10. In de huidige opzet hangt de wijkmanager in het luchtledige; hij heeft mandaat, maar wie is dan zijn opdrachtgever? In de nu voorgestelde formulering is dat duidelijker. Hij heeft de opdracht van het College om voor het belang van de Wijkraad en de betreffende wijken op te komen, waarbij hij ook beschikt over doorzettingsmacht in de richting van de concerndirecties. Hoe dit in de praktijk uitpakt zal gaan blijken en is uiteraard onderwerp van evaluatie.